

UNITAT 1: Salut pública i comunitària

ACTIVITATS-PÀG. 8

1. Explica el concepte de salut segons l'OMS.

L'OMS, el 1946, va definir la salut com «l'estat de benestar complet físic, mental i social, i no només l'absència d'afeccions o malalties».

A la Conferència d'Alma-Ata del 1978 es va donar la definició següent: «La salut és el perfecte estat de benestar físic, mental i social i la possibilitat per a qualsevol persona d'aprofitar i desenvolupar totes les seves capacitats en l'ordre intel·lectual, cultural i espiritual».

Segons l'OMS, la salut és un concepte que només té sentit amb l'equilibri de les tres dimensions fonamentals per a l'ésser humà: l'estat físic, mental i social.

2. Què vol dir que la salut abasta tres dimensions, física, mental i social? Raona la teva resposta.

Perquè l'ésser humà arribi a aquest estat de benestar complet les tres dimensions han d'estar en equilibri; si una d'aquesta falla, la salut es perd. Per això, es considera que la persona està malalta quan s'altera qualsevol de les tres dimensions, encara que les més clares siguin la dimensió física i mental degut a les patologies conegudes, una persona que no tingui alterades aquestes dues dimensions, però està aïllada socialment podem dir que tampoc no està sana, ja que les persones necessitem relacionar-nos amb els del nostre entorn per poder assolir el benestar.

3. Què vol dir que «la salut és un procés dinàmic»?

La salut és un procés dinàmic, fa referència al fet que la situació de salut pot ser canviant; per exemple, ara puc estar bé i d'aquí a dues hores tenir febre; una persona que s'aixeca bé i a la tarda li agafa un infart... L'estat de salut pot variar.

4. Hem estudiat que la salut abasta tres dimensions: física, social i mental. Quines d'aquestes dimensions creus que estarien alterades en els casos següents?

- a. **Una jove de 16 anys a qui diagnostiquen diabetis:** a primera vista, física; però la diabetis és una patologia que pot afectar també socialment sobretot en l'adolescència perquè la persona diabètica ha de seguir una alimentació adaptada a la seva patologia que pot influir en les seves relacions socials. A més, tot procés de patologia, en aquest cas crònica, pot portar a un procés de situació mental compromesa fins que s'aprèn a conviure amb la patologia i s'accepta.
- b. **Un ancià a qui posen una pròtesi de genoll:** en un primer moment, física; però també social i mental, perquè la persona es veu dependent i això afecta tant la seva salut mental per la càrrega que aquesta persona creu que és per als seus familiars i social perquè li limita la seva independència a l'hora de fer les activitats diàries o simplement sortir a passejar.

ACTIVITATS-PÀG. 10

5. **Amb el concepte de malaltia estudiat, podem dir que també és un procés dinàmic com la salut o, per contra, és estàtic? Raona la resposta.**

La malaltia també és un procés dinàmic, però cal tenir en compte l'existència de malalties cròniques que no permeten tornar a l'estat de benestar o salut complet, ja que una de les tres dimensions es veu afectada de manera crònica.

6. **A la següent web de l'OMS, <www.who.int>, busca informació sobre la grip a l'apartat «temes de salut». Després de llegir la informació, identifica les etapes de la malaltia.**

- **Etapa prepatogènica:** té fàcil propagació i es transmet ràpidament en entorns com l'escola o les residències de gent gran. En tossir o esternudar, les persones infectades dispersen a l'aire, a distàncies de fins a 1 metres, gotícules infeccioses, infectant així les persones properes que inspiren les gotícules. També es pot transmetre per les mans contaminades.
- **Etapa patogènica:**
 - a. **Etapa subclínica o d'incubació:** és el temps que passa entre la infecció i l'aparició dels símptomes; sol ser d'uns 2 dies, però oscil·la entre 1 i 4 dies.
 - b. **Etapa clínica:** la grip estacional es caracteritza per l'inici sobtat de febre, tos (generalment seca), dolors musculars, articulars, de cap i gola, intens malestar i abundant secreció nasal. La tos pot ser intensa i durar 2 setmanes o més. La febre i la resta de símptomes solen desaparèixer en la majoria dels casos en el termini d'una setmana, sense necessitat d'atenció mèdica.
- **Etapa postpatogènica:** la malaltia pot ser lleu, greu o fins i tot mortal. L'hospitalització i la mort són més freqüents en grups d'alt risc; en la resta, se sol resoldre amb la curació.

ACTIVITATS-PÀG. 11

7. **Quins són els determinants de la salut?**

Els determinants de la salut són factors que influeixen sobre el grau de salut.

En quins grups es divideixen segons Lalonde? Posa un exemple de cada grup.

Hi ha quatre grups de determinants: la biologia humana, el medi ambient, el sistema sanitari i l'estil de vida.

Exemples:

- a. Biologia humana: el propi pas del temps i l'edat donen lloc a l'aparició de malalties com ara la demència senil, les malalties congènites, etc.
- b. El sistema sanitari: col·lapse del sistema sanitari (llestes d'espera) que impossibilita el tractament de tots els pacients per manca de recursos humans i materials, gratuïtat, etc.
- c. Estil de vida: un estil de vida saludable permet que no es desenvolupin malalties cardiovasculars que tenen més prevalença en persones fumadores, obeses i sedentàries, no consumir drogues, fer exercici moderat diari, etc.
- d. Medi ambient: contaminació ambiental, patologies per microorganismes, etc.

8. Indica a quin grup de determinants de la salut pertany cadascun dels casos següents:

- a. **Consum excessiu d'alcohol:** estil de vida.
- b. **Sedentarisme:** estil de vida.
- c. **Edat avançada:** biologia humana.
- d. **Soroll ambiental:** medi ambient.
- e. **Calendari de vacunes infantil:** sistema sanitari.
- f. **Ús de plaguicides:** medi ambient.

9. Anomena una conducta que influeixi de forma positiva i una altra de forma negativa en la salut. Per què?

Conducta positiva: exercici físic moderat, alimentació sana, etc. Són accions que milloren l'estat de salut de la persona.

Conducta negativa: consum d'aliments ultraprocessats, sedentarisme, consum d'alcohol, etc. Són accions que fan empitjorar la salut tant física com mental i social.

ACTIVITATS-PÀG. 12

10. Identifica a quin nivell de prevenció correspon cadascuna de les situacions següents:

- a. **Realitzar una densitometria en dones amb menopausa:** prevenció secundària.
- b. **Fomentar l'exercici físic a la població:** prevenció primària.
- c. **Rehabilitació d'un pacient després d'un accident cerebrovascular:** prevenció terciària.
- d. **Campanya sobre l'ús dels preservatius en els joves:** prevenció primària.
- e. **Revisió ginecològica en dones en edat fèrtil:** prevenció primària.
- f. **Campanya de promoció d'higiene dental en infants d'Educació Primària:** prevenció primària.
- g. **Realitzar una analítica de sang oculta en femta a pacients majors de 50 anys:** prevenció secundària.

ACTIVITATS-PÀG. 13

11. Explica quines són les funcions de la salut pública. Posa dos exemples de cada una.

- a. **Protecció de la salut:** actua sobre els factors relacionats amb el medi. Ex.: disminució del trànsit a la ciutat per disminuir la pol·lució, mesura del soroll ambiental.
- b. **Promoció de la salut:** proporciona a la població eines perquè controlin la seva pròpia salut. Per això, cal la intervenció de l'educació sanitària. Ex.: xerrades sobre educació i salut sexual a l'àmbit educatiu o xerrades a pacients intolerants al gluten sobre la seva alimentació.
- c. **Prevenció de la salut:** mesures encaminades a impedir la malaltia. És el punt més important de la salut pública. Ex.: ús de mascaretes per evitar el contagi de virus com el covid-19 o ús

de guants quan fas una cura a un pacient.

- d. **Restauració de la salut:** actuacions per evitar que la malaltia progressi, arribant a deixar seqüeles o la mort. Ex.: logopèdia després d'una operació per extreure pòlips a les cordes vocals, mesures alimentàries després d'un infart.

12. És el mateix promoció que prevenció de la salut? Justifica la teva resposta.

No, la promoció de la salut fa referència al fet de promocionar la salut donant a la població les eines necessàries perquè cadascun tingui un control sobre la seva salut; per exemple, una llista amb els aliments rics en gluten per als pacients celíacs. En canvi, la prevenció de la salut fa referència al fet d'informar directament de les mesures necessàries per impedir una malaltia; per exemple, l'ús de mascaretes per prevenir el contagi de malalties com la covid-19.

13. Investiga a internet, a la pàgina web de l'organització SESPAS, sobre la covid-19. Fes un resum sobre els temes relacionats amb aquesta malaltia, per debatre'ls posteriorment en grup.

En aquesta pàgina de la Societat Espanyola de Salut Pública i Administració Sanitària (SESPAS), hi ha diferents entrades amb l'opinió d'experts referent a diversos temes sobre la covid-19, com ara:

- Posicionament SESPAS davant la creixent tercera onada de la pandèmia covid-19 a Espanya.
- Posicionament SESPAS sobre l'ús de tests d'antígens per al diagnòstic de la infecció per SARS-CoV-2.
- Posicionament SESPAS sobre la realització de tests massius a tota la població en relació amb el SARS-CoV-2.

Això només són exemples, hi ha moltes més entrades. La finalitat de l'activitat seria que, per grups, escollissin una entrada de la pàgina i analitzessin el text per després posar-ho en comú entre tots.

ACTIVITATS-PÀG. 14

14. Diferències entre salut pública i salut comunitària.

Segons l'OMS, la salut pública és: «la ciència i l'art d'impedir la malaltia, prolongar la vida i fomentar la salut mitjançant l'esforç organitzat de la comunitat perquè l'individu i la comunitat es trobin en condicions de gaudir del seu dret natural a la salut i la longevitat».

I la salut comunitària és «el conjunt d'esforços col·lectius de les poblacions per incrementar el seu control sobre els determinants de la salut».

Diferències:

- a. **La salut comunitària** és una branca de salut pública i se centra en l'estat general d'una població determinada. El seu objectiu és protegir la població dels factors de risc per millorar la qualitat i les condicions de vida de la població d'estudi. Participació dels ciutadans.
- b. **La salut pública** s'encarrega de la població en general. Forma part de les responsabilitats del govern sobre la salut de les poblacions.

15. Avui dia es fan programes de prevenció de salut per a alguns grups poblacionals, com els dirigits al càncer de còlon o de mama. Investiga sobre aquest tipus de programes a la teva comunitat. És important conèixer l'estat de salut d'una comunitat? Per a què ens serveix aquest tipus de campanyes? Quina informació ens donen?

Activitat lliure on l'objectiu és que els alumnes investiguin a internet sobre les campanyes de salut, ja que aquestes campanyes ajuden a saber l'estat de salut d'una població determinada i sobre la base dels seus resultats es poden posar iniciatives en marxa; per això, és possible que si s'investiga en dues comunitats diferents podem trobar que les campanyes posades en marxa canvien. Per dur a terme la investigació, l'alumne ha d'entrar al portal de salut de la comunitat escollida i, a l'apartat de ciutadans, sol trobar-se la secció de salut pública, on hi ha totes les campanyes que s'estan desenvolupant en aquell moment.

ACTIVITATS-PÀG. 19

15. En grups petits, visiteu la web del Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social, a l'apartat referent als estils de vida. Cada grup farà una de les enquestes que hi ha referents als estils de vida saludables: <https://estilosdevidasaludable.sanidad.gob.es>

Amb els resultats de l'enquesta, creus que els teus hàbits de vida són saludables? Quins aspectes pots millorar? Quina conclusió treus sobre el teu estat de salut amb els resultats de l'enquesta?

Després de posar en comú els resultats al teu grup, cal traslladar-los a la resta del curs i realitzar un debat.

En aquesta pàgina els alumnes trobaran quatre enquestes: «Ets realment una persona activa?» (sobre l'exercici físic); «Com és la meua alimentació?» (alimentació saludable); «Quin és el teu consum d'alcohol?» (hàbit sobre el consum d'alcohol); i «Quin és el teu consum de tabac?» (Hàbit sobre el consum de tabac).

És interessant que cada grup o per parelles facin més d'una enquesta, són ràpides i estan dividides per grups d'edat: el primer que els surt, quan seleccionen el grup d'edat, és una petita introducció sobre el tema escollit; posteriorment, 5-6 preguntes de múltiple elecció. En acabar-la, els sortirà una sèrie de recomanacions basades en les respostes. En aquest moment, poden reflexionar amb les preguntes exposades a dalt o amb altres de formulades pel professor. Es pot finalitzar l'activitat amb una posada en comú de tots els grups i una reflexió sobre els estils de vida saludables i el seu entorn.

16. **Calcula, amb les dades de la següent taula de la Comunitat Valenciana l'any 2018, publicades per l'INE:**

- a. **Taxa de mortalitat general**

$$45330 / 4963703 \times 1000 = 9,13 \text{ per cada } 1000 \text{ habitants}$$

- b. **Taxa de mortalitat per malalties respiratòries i per tumors.**

$$\text{Per malalties respiratòries: } 5529 / 4963703 \times 100.000 = 111,38 \text{ per cada } 100.000 \text{ habitants}$$

$$\text{Per tumors: } 11662 / 4963703 \times 100.000 = 234,94 \text{ per cada } 100.000 \text{ habitants}$$

- c. **Taxa de mortalitat infantil.**

$$91 / 38018 \times 1000 = 2,39 \text{ per cada } 1000 \text{ habitants}$$

- d. **Taxa de natalitat.**

$$38018 / 4963703 \times 1000 = 7,65 \text{ per cada } 1000 \text{ habitants}$$

- e. **Índex de Swaroop.**

$$14230 / 45330 \times 100 = 31,39 \text{ per cada } 100 \text{ habitants}$$

TEST D'AVALUACIÓ-PÀG. 22

1. **L'estat de benestar físic, mental i social complet i no només absència d'afeccions o malalties, és la:**
 - a. Malaltia.
 - b. Salut.**
 - c. Curació.
 - d. Resolució.
2. **La salut és un procés:**
 - a. Dinàmic.**
 - b. Estàtic.
 - c. Immòbil.
 - d. Neutre.
3. **El trastorn anormal del cos i la ment que provoca malestar i alteració de les funcions normals es denomina:**
 - a. Malaltia.**
 - b. Salut.
 - c. Curació.
 - d. Resolució.
4. **La biologia humana, el medi ambient, el sistema sanitari i l'estil de vida són:**
 - a. Nivells de prevenció.
 - b. Indicadors de salut.
 - c. Determinants de la salut.**
 - d. Determinants de la malaltia.
5. **El període d'evolució de la malaltia a la curació, cronicitat o mort és:**
 - a. Malaltia.
 - b. Salut.
 - c. Resolució.**
 - d. Cap no és correcta.
6. **L'etapa de la malaltia on hi ha canvis orgànics però la persona encara no percep els signes i símptomes visibles es coneix com a:**
 - a. Etapa subclínica.**
 - b. Etapa clínica.
 - c. Etapa d'incubació.
 - d. Les respostes a i c són correctes.

7. **Quin tipus de prevenció és la higiene i la neteja d'un pacient enllitat?**
- a. Prevenció primària.
 - b. Prevenció secundària.
 - c. Prevenció terciària.
 - d. Totes són correctes.
8. **Les funcions de la salut pública són:**
- a. Protecció de la salut.
 - b. Prevenció de la salut.
 - c. Promoció de la salut.
 - d. Totes són correctes.
9. **Quina taxa està relacionada amb la circumstància socioeconòmica dels pares?**
- a. Mortalitat neonatal.
 - b. Mortalitat perineonatal.
 - c. Mortalitat postneonatal.
 - d. Mortalitat infantil
10. **Quina opció és falsa respecte de l'esperança de vida?**
- a. És una forma de conèixer l'estat de salut de la població en l'àmbit social, econòmic i sanitari.
 - b. Reflecteix la mitjana de nombre d'anys que s'espera que visqui una persona de certa edat.
 - c. És una mesura particular de cada individu de la població.
 - d. És una mesura hipotètica i el seu càlcul està basat en les taxes de mortalitat actuals, les quals poden variar en el temps.
11. **Els plaguicides formen part dels determinants de la salut:**
- a. De l'estil de vida.
 - b. Del medi ambient.
 - c. De la biologia humana.
 - d. Del sistema sanitari.
12. **Què fem servir per conèixer la magnitud d'un problema de salut i observar els canvis que es produeixen en la salut de la població al llarg del temps?**
- a. Els determinants de la salut.
 - b. Els indicadors de salut.
 - c. Els recursos sanitaris d'una comunitat.
 - d. Totes són correctes.
13. **Quin nivell de prevenció s'encamina al diagnòstic precoç de la malaltia?**
- a. Prevenció primària.
 - b. Prevenció secundària.

- c. Prevenció terciària.
- d. Tots els nivells de prevenció.

ACTIVITATS FINALS-PÀG. 23

1. Si tenim en compte el procés dinàmic de la salut, parlem de salut òptima, pèrdua de salut i zona neutra. On posicionem les situacions següents? Raona la teva resposta.

- a) **Un jove amb la cama fracturada com a conseqüència d'una caiguda:** pèrdua de salut, degut a la caiguda haurà d'estar immobilitzat un temps i en repòs fins a recuperar la salut.
- b) **Una dona que, degut a una otitis, com a seqüela ha perdut audició:** zona neutra, ja no està malalta però la pèrdua d'audició l'afectarà per relacionar-se amb l'entorn.
- c) **Un home que, després d'un accident de cotxe, perd una cama i li posen una pròtesi:** salut positiva després de la col·locació de la pròtesi; farà vida normal amb les noves limitacions, si en té alguna.
- d) **Una persona que a casa seva no té aigua potable:** zona neutra; té salut, però els factors socials estan alterats, per la qual cosa pot passar a pèrdua de salut en algun moment.
- e) **Una dona amb problemes d'asma:** pèrdua de salut mentre duri el procés d'asma.
- f) **Un noi jove que va amb cadira de rodes:** zona neutra, ja no està malalt però anar en una cadira de rodes li pot crear algunes limitacions.

Aquesta activitat es pot debatre a classe, i entre tots arribar a conclusions, ja que hi ha algunes situacions que portaran a opinions diverses, ja que creen més dubte, per la qual cosa és interessant raonar cada situació.

2. Elabora un quadre resum dels diferents tipus d'indicadors sanitaris estudiats posant un exemple de cada un.

Indicador de salut	Exemple
Esperança de vida	Nombre d'anys que viu una persona
Mortalitat	Nombre de morts per càncer de còlon
Morbiditat	Nombre de malalts per covid el 2021
Limitació de l'activitat i salut subjectiva	Incapacitat de mobilització d'una persona per una malaltia degenerativa
Salut maternoinfantil	Nombre de nascuts vius per sota de 2,3 kg
Hàbits i estil de vida relacionats amb la salut	Control de persones amb malalties cardiovasculars que són obeses

3. Elabora un treball de recerca sobre els hàbits de vida que tenen les persones que t'envolten. Per això, hauràs de completar fitxes com la següent, analitzar-les i extreure'n conclusions.

Edat: Sexe:

Fumador: Sí No

Si la resposta és afirmativa, indiqui quants cigarrets fuma al dia:

Alcohol: Sí No

Si la resposta és afirmativa, indiqui quina quantitat en pren setmanalment:

Activitat física: Sí No

Si la resposta és afirmativa, indiqui el tipus d'exercici que fa i les hores setmanals que hi dedica:

La finalitat és que els alumnes facin una petita enquesta amb les preguntes indicades, a més de les que ells hi vulguin afegir sobre els hàbits de vida i després de treure una conclusió exposar-la a la classe. Podrien fer-les en altres grups de l'escola/institut. L'objectiu de l'activitat és que siguin conscients dels estils de vida del seu entorn.

4. Amb les dades corresponents a Espanya el 2018, recollides per l'INE, calcula:

a) **Taxa de mortalitat general:**

$$427721/46937060 \times 1000 = 9,11 \text{ per cada } 1000 \text{ habitants}$$

b) **Taxa de mortalitat infantil:**

$$1027/372777 \times 1000 = 2,75 \text{ per cada } 1000 \text{ habitants}$$

c) **Taxa de mortalitat materna:**

$$7/372777 \times 100.000 = 1,87 \text{ per cada } 100.000 \text{ habitants}$$

d) **Taxa de natalitat:**

$$372777/46937060 \times 1000 = 7,94 \text{ per cada } 1000 \text{ habitants}$$

e) **Índex de Swaroop:**

$$401782/427721 \times 100 = 93,93 \text{ per cada } 100 \text{ habitants}$$

f) **Taxa de mortalitat per tumors:**

$$112714/46937060 \times 100.000 = 240,13 \text{ per cada } 100.000 \text{ habitants}$$

g) **Taxa de mortalitat per malalties del sistema circulatori:**

$$120859/46937060 \times 100.000 = 257,49 \text{ per cada } 100.000 \text{ habitants}$$

5. El 2019 la població espanyola era de 47 329 981 habitants i hi va haver 417 625 defuncions. Calcula la taxa de mortalitat general i compara-la amb els resultats de l'exercici anterior del 2018.

a) **El nombre de defuncions és major o menor?**

b) **Quina creus que en pot ser la causa? Raona les respostes.**

La taxa de mortalitat el 2018 és de 9,11 per cada 1000 habitants, mentre que la taxa de mortalitat el 2019 és $417625/47329981 \times 1000 = 8,83$ per cada 1000 habitants

Es pot veure que la mortalitat ha baixat a Espanya del 2018 al 2019.

Les malalties del sistema circulatori, els tumors i les malalties del sistema respiratori estan entre les principals causes de mortalitat dels espanyols.

6. La vacunació és una eina de salut pública essencial per a la prevenció i el control de malalties transmissibles. Però hi ha moviments anomenats antivacunes. En grups petits, recopila informació per debatre a classe sobre la vacunació i el moviment antivacunes. Per poder debatre, necessiteu conèixer uns conceptes bàsics:

a) **Què són les vacunes?**

Són productes biològics compostos per microorganismes inactivats, atenuats o parts d'ells que s'administren per prevenir malalties infeccioses en persones susceptibles de patir-les.

b) Com funcionen?

Les vacunes recreen la malaltia sense produir la infecció, i així estimulen el sistema immunitari perquè desenvolupi defenses que actuaran en el moment en què contacti amb el microorganisme que produeix la infecció i la malaltia.

c) Què és el moviment antivacunes?

És un col·lectiu de persones que per diferents motius (sanitaris, científics, polítics, religiosos...) opinen o creuen que les vacunes suposen un risc més gran per a la salut que vacunar-se.

d) Efectes secundaris de la vacunació.

Dolor, inflor i enrogiment al lloc de la punció.

Aparició d'un petit bony dur al lloc de la punció.

Febre.

e) Per què cal vacunar?

Estem protegint l'individu, i moltes vegades la col·lectivitat, de les infeccions per algunes malalties que poden ser molt freqüents i greus, fins i tot mortals o invalidants.

Actualment, moltes de les malalties davant de les quals disposem de vacunes han desaparegut o estan controlades. Si es deixés de vacunar, podrien tornar a aparèixer.

f) Què és el calendari de vacunació?

És el dissenyat pel consell interterritorial perquè en un període de temps es pot immunitzar les persones davant de malalties que més el poden afectar. Al següent enllaç hi ha el calendari comú de vacunació de l'any 2020.

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/vacunaciones/calendario-y-coberturas/docs/CalendarioVacunacion_Todalavida.pdf

g) Hi ha malalties erradicades gràcies a la vacunació?

Sí. Per exemple, la verola que es considera erradicada des del 1980.

PRÀCTICA PROFESSIONAL PROPOSADA-PÀG. 24

Història natural del paludisme. Síntomes, etapes i prevenció.

A la làmina següent podem veure informació sobre el paludisme.

1. Després d'observar la làmina, indica les etapes de la malaltia del paludisme.

- a. **Prepatogènica:** picada per mosquits femella del gènere *Anopheles*, infectats de *Plasmodium*.
- b. **Patogènica:**
 - Subclínica: 10-15 dies d'incubació, des de la picada.
 - Etapa clínica: aparició de símptomes com febre, mal de cap, calfreds.
- c. **Postpatogènica:** desenvolupament de la malaltia a curació o mort. És potencialment mortal sobretot en països subdesenvolupats.

2. Busca a la pàgina de l'OMS informació sobre aquesta malaltia, <https://www.who.int/es>

- a) **A quins països es dona més aquesta malaltia?** El 2019, sis països representaven més de la

meitat dels casos mundials de paludisme: Nigèria (24%), República Democràtica del Congo (11%), República Unida de Tanzània (5%), Burkina Faso (4%), Moçambic i Níger (4% cadascú).

b) Quins grups de població són més vulnerables? El grup més vulnerable és el d'infants menors de 5 anys, lactants, embarassades i persones amb VIH/sida i emigrants no immunes de zones endèmiques, els viatgers i els grups de població itinerant. Cada dos minuts mor un infant a causa del paludisme. Cada any se'n notifiquen més de 200 milions de casos nous. Tot i que, des del 2000, els països han reduït dràsticament el nombre de casos i defuncions, en anys recents s'ha produït un estancament i, de manera preocupant, el paludisme avança en alguns països.

c) Quines mesures preventives serien efectives.

Mosquiteres tractades amb insecticides. Fumigació d'interiors amb insecticides d'acció residual. Medicaments antipalúdics.